

ABONAMENTE:

600 pe an, plătit  
 în băne  
 instituții 997  
 ale pul  
 rânăt:  
 ii  
 onamentele  
 ale lunii,  
 Onor Palatul Cultural Arad



DIRECTOR:  
**CONST. I. ȘTEFANESCU**  
 REDACTOR ȘEF:  
**ALEXANDRU N. PAVLOVICI**  
 REDACȚII ȘI ADMINISTRATI  
**TIMIȘOARA**  
 1, Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14  
**ARAD**  
 Str. Vasile Goldiș 5 - Telefon 16-78

**omenirea publicistului Ilarie Chendi**

Un pelerinaj pios s'a făcut luni la cormântul ilustrului publicist transilvănean Ilarie Chendi, din cimitiul Bellu. E un sfert de veac dela „săvârșirea” - cum s'ar spune în limbaj biblic - excepționalului om de litere, care împotri-va vremii, rămâne necontenit interesant, proaspăt, actual.  
 Se împlinește astfel un destin curios: Ilarie Chendi a dus oadevărată campanie contra îmbătrânirii și a sfătuit revitele și talentele timpului său să se flescă de anchilozare și să se primenească fără întrerupere. Metoda era aplicată începând cu sine. Ce stil viol, ce murețe și vervă, câtă agerime și încrețitura fraza sa cizelată și curgătoare. Un maestru al stilului românesc!  
 Ilarie Chendi a lăsat secretul lui Ilarie Chendi de a înfrunta vremea și de a rezista în amintirea generațiilor.

Născut în comuna Dârlos de pe Târziș (prin calda sollicitudine a d-lui Hoșu Teculescu directorul liceului din Sighișoara s'a bătut o placă de marmoră comemorativă), a făcut studiile la liceul din Sibiu și facultatea de litere din Budapesta. În vârstă de 25 ani trece munții și se stabilește în București, ca ajutor bibliotecar al Academiei Române.

E un istoriograf harnic. Editează opere de Alecsandri, Creangă, Odobescu, Negruzzi. Un incisiv critic literar care se mestecă în toată creația contemporană cu o competență care-l face temut.  
 Nu cruță pe nimeni. Stârnește polemici crâncene. E sarcastic, lovește în plin și se infățișează ca un panfletar cu țara e greu să angajezi discuție.  
 Critica sa literară se va resimți de adevărat spirit polemist și pamfletar.  
 Nu e mai puțin adevărat, că foloasele intervențiilor sale în „curățirea” câmpului literar sunt imense. Scriitorii își vor îndoi eforturile, pentru a-și desăvârși opera literară.

Ilarie Chendi este prezent pretutindeni: la „Voința Națională”, „Viața Literară”, „Semănătorul” și „Cumpăna” în București, ca și dincolo în coloanele „Telegrafului Român” ale „Țării Noastre”, ale „Lucaefărului” și „Tribunei” - unde are un rol foarte însemnat, căci acolo îmbrățișează toate problemele românismului, dela cele literar-artistice până la cele culturale și de politică militantă.

Activitatea sa de la „Tribuna” exercită o influență neobișnuită, și întreaga generație de scriitori transilvăneni e stăpânită de cuvântul de vraje al maestrului, care adesea nu semnează ci preferă contopirea anonimă cu marele suflor colectiv al ramurii asuprite a poporului său.

Lupta sa este dărză, plină de energie, încurajatoare, primenitoare, stimulând o seamă considerabilă de condeie să intre în frontul național contra privilegiilor groșilor și latifundiarilor oligarhici maghlari.

Niciodată nu se va face dreptate deplină lui Ilarie Chendi pentru îndrumarea cotidiană și anonimă, dirijată din București, în coloanele presei românești celei mai agreate și mai populare în Sibiu, Budapesta și Arad.  
 Nimeni dintre cei cari vor avea pre-  
 (Continuare în pag. III-a)

**Noua lege administrativă: O necesitate de unificare națională**

**S'a înlăturat creațiunile artificiale și vestigiile vechii organizări politice**

Cu Constituția anului 1938, schimbătoare de mentalitate, de metode și sisteme, în întreaga conducere a statului, s'a anunțat o nouă eră. În care trebuia să se încadreze și administrația. Deaceia o nouă lege administrativă nu numai că era necesară dar era și imperios cerută de noua structură a statului.

O nouă lege administrativă era, de altfel, un vechiu gând al Suveranului, pe care îl împărtășise țării în repetate rânduri. În 1925, pe când era Principe Moștenitor, la înființarea Institutului Regal de Științe Administrative al României; în 1930, cu ocazia deschiderii secțiunii de urbanism al aceluiași Institut, gândul Regal insista asupra nevoii de a se da

o nouă îndrumare administrației noastre.

Majestatea Sa Regele spunea printre altele în 1930:

„Institutul Regal de Științe Administrative are menire de a crea o nouă mentalitate administrativă. Prin școala D-voastră trebuie să pregătiți elemente noi din punct de vedere tehnic, cât și sufleteș și să înlocuiți mentalitatea de astăzi, uneori politicienistă, cu o nouă mentalitate; că funcționarul este la dispoziția publicului și trebuie să-l servească.”

Ca în toate actele Sale Suveranul nostru a văzut răul încă de multă vreme, pășind la îndreptarea lui întâu cu vorba și acum după opt ani, cu fapta. Și această trecere la fapte, a început pe mâini bune.

**Cari sunt bazele noii reforme**

Cu alcătuirea noii reforme administrative, a fost însărcinat d. Armand Călinescu, în calitate sa de ministru de interne. Consiliul de miniștri în care s'a hotărât elaborarea noii reforme și în care d. ministru Armand Călinescu, a fost însărcinat s'o facă, a fost prezidat de M. S. Regele. După studii minuțioase în doctrina dreptului administrativ propriu zis, după o analiză a legiurilor din trecut și a celor noi în ființă prin statele europene, coordonând materialul de observații personale, ca unul ce avea o solidă și îndelungată experiență, punând în cumpănă tradiția locală, moravurile și psihologia poporului, d. ministru Armand Călinescu a

intocmit proiectul care a fost dat publicității și lăsat în timp util discuției publice.

Punând la contribuție ulterior și colabroarea Institutului Regal de Științe Administrative ca și comentăriile ivite în presă, d. ministru Armand Călinescu a putut rămâne cu marea satisfacție de a fi încheiat

**Hotar de lume nouă**

D. Ministru Armand Călinescu n'a purces la lucru, cu dorința inovatorului cu orice pret. D-sa a făcut creație personală a transpus din principiile noii Constituții a aplicat vae-

una din cele mai importante legi organice ale vieții noastre publice.

Directiunile duse prin presă asupra doctrinei dreptului administrativ, asupra culturii românești, asupra logicii pe care este fundat proiectul, n'au avut darul decât să arate perfectă unitate a legii, temeinicia și valabilitatea ei.

**NOILE TEMERI ALE LEGII**

Ritmul nou împremat de noua Constituție, cere în primul rând seriozitate. Și nu se putea alcătui o lege bazată pe actuala Constituție a statului nostru, care să amintească în lacunele ei, în defectuoșitatea organicității, vechile proiecte elaborate pe culoarele Camerii, în hall-urii de hoteluri, în grabă și cuprinzând articole și alinia-te interesante.

Noua lege administrativă, întocmită pe temelii atât de solide și în acord perfect cu realitățile sociale și economice ale țării, vine să aducă un nou ritm de viață. Incheierea regiunilor, după interese locale, după afinități sufletești și cu înlăturarea vechiului provincialism. Dăunător unității neamului, sunt fundamentele solide cari au stat la alcătuirea noii orânduiri administrative a țării.

ta sa experiență și a tinut seamă de năzuințele populare.

Dar ceiace constituie piatra de hotar despărțitoare de lumea veche de până acum a fost continuarea grije de a deparazita viața noastră publică de creațiunile artificiale păgubitoare bunului mers al intereselor generale.

În expunerea de motive d. ministru Armand Călinescu spune între altele: „Administrația locală, descătușată azi de influența vieții politice generale, pretinde să-și libereze organismele sale și să le poată lăsa să funcționeze numai în ritmul nevoilor pur administrative, consacrand în chip stabil, într'o nouă lege, statul său de organizare.”

**Și mai departe:**

„Astăzi întâlnim o nouă străduință cotinuuă a separațiunii între politică și administrație; o încercare de creare a unei științe și tehnice administrative, care să nu aibă nimic de a face cu electoralul și să nu fie în funcție de el.”

Aceasta este piatra de hotar între lumea nouă și cea veche politicienistă, exprimată clar, precis și sintetic, de d. Ministru Armand Călinescu, în luminoasa sa expunere de motive și preconizată încă cu mulți ani în urmă de Majestatea Sa Regele Carol II-lea.

**Dreptatea românilor din Săn Nicolaul Mare este evidentă**

**O comunicare revelatoare a Ministerului Justiției**

Așa cum am arătat ieri, populația comunei Săn Nicolaul Mare, din județul Timiș-Torontal, în majoritate românească, este viu - și justificat - agitată de insistențele interesate ce se depun pentru comasarea terenurilor agricole înglobate în hotarul menționatei comune, comasare ce au interes să se facă, locuitorii din comunele învecinate ca: Tomnatic, Cenadul Vechiu și Cenadul Mare.

**O ADRESĂ REVELATOARE**

Odată cu multele scrisori de felicitare și mulțumiri pe care le-am primit dela cei cărora le-am luat apărarea - desinteresată și obiectivă ca întotdeauna - am primit și conținutul unei comunicări a Ministerului Justiției, care este revelatoare în cauza de care ne ocupăm.

La insistențele locuitorilor români din comuna Săn Nicolaul Mare, cari au sesizat Ministerul Justiției printr'un documentat memoriu, încheiat cu un număr impresionant de semnături, acest for, prin semnătura subse-

cretarului de stată din acel timp, d. Alexandru P. Necești și a dlui director general P. Ispășiu, cu adresa Nr. 35532 din 11 Aprilie 1928, a comunicat următoarele, Tribunalului Timiș-Torontal:

Lucrările de comasare începute, vor fi continuate în principiu.

Pentru fiecare caz în parte însă, se va ține seama de faza în care se află comasarea, de dorințele populației, de întreaga situațiune economică și socială din localitate și dacă desăvârșirea lucrării este utilă.”

Care din aceste condițiuni este îndeplinită în cauza comasării terenurilor agricole din hotarul comunei Săn Nicolaul Mare.

Nu mai începe nicio îndoită că dreptatea populației din Săn Nicolaul Mare și în special a celei românești, va trebui să primeze.

Este evident că dreptatea e de purta ei și e și interesul nostru național ca așa să fie!

## Cinematografe

**SCALA:** A doua lună de miere, cu Loretta Young și Tyrone Power.  
**CAPITOL:** Tiganii, completare: Ali Baba și cei 40 de hoți, cu Papeye.  
**APOLLO:** Istoria se serie noaptea, cu Charles Boyer și Jean Arthur.  
**RIVOLI:** Farmecul Bohemei, cu Martha Eggert, Jan Kiepura.

**CORSO,** Cinematograf de premiere ARAD  
 TELEFON 20-63

Jenny Jugo și Gustav Gründgens  
 in

## PYGMALION

Montare grandioasă! Inscenări fantastice!  
 Completare:  
**Stan și Bran** ca poliști  
 Jurnal. Platon deschis. Repr. dela orele 5

In programul viitor:  
 Primul film realizat in JAPONIA

**Misuko**  
 (Fiica Samuraiului)  
 cu:  
 Sessue HAYAKAWA  
 Setsuko HARA și  
 Isamu KOSUGI

## URANIA, Arad

Cinematograf de premiere  
 Telefon: 12-32

Am readus la dorința publicului  
 uriașul succes

## „Taras Bulba”

figura impresionantă a hatmanului  
 căzăcesc, după GOGOL

Cea mai sugestivă creație a lui

**Harry Baur**

Căntece și dansuri rusești.

Regia: ALEX. GRANOWSKY

Interpreți:

**Pierre Aumont**

**Danielle Darrieux**

**Jeanine Crispine**

Preț unitar: Parter Lei 18.—

## Cinema Central Arad

Reprezentății: 5, 7, 15 și 9.30 seara  
 in grădina

## Zvăpăiata

comedie până de exuberanță a  
 studiourilor Warner, cu tinerele vedete

**Ann Sheridan**

și

**Craig Reynolds**

Cele mai noi jurnale ONI și FOX

Un autobuz special peșca a ieșire 5 minute  
 din stația Valeni „Alba”. Acest autobuz  
 are echipură cu toate celelalte autobuze

# RADIO Un mare concurs h. pic la Arad

Miercuri, 29 Iunie 1938

RADIO-BUCUREȘTI  
 RADIO-ROMÂNIA

8.30 Deschiderea emisiunii; Gimnastică ritmică. Radio-jurnal. Concert de dimineață. Sfaturi gospodărești și medicale. 13.15 Ora Culturale. Sport. Coța Dunării. 13.25 Concert de prânz. Orchestra Ghică Ștefănescu. 14.15 Ora. Mersul vremii. Radio-jurnal. 14.30 Continuarea concertului 15.20 Publicațiunii. Ecoul zilei. 19 Ora. Mersul vremii. 19.02 Cărți și reviste. 19.15 Orchestra de salon Radio. dirij. de Const. Bobescu. 20 Școala din Salerno, de Dem. Paulian. 20.15 Muzică de dans. 21 Al. Grozăuță (canto). 21.25 Continuarea concertului. 22 Prezentări muzicale: Muzica periferiei de G. M. Zamfirescu; Maria Tănase (canto). 22.30 Radio-jurnal. Sport. 22.45 Concert de noapte al Orchestrei Grigoras Dinticu. transmis dela restaurantul Continental. 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză și germană.

### Prețul cerealelor

Marti, 28 Iunie 1938

Grâu: de 75 kgr. 580 lei; de 76 kgr. 585 lei; de 77 kgr. 590 lei.  
 Porumb: 320 lei.  
 Orz: 380 lei.  
 Ovăs: 470 lei.  
 Făină: „0” 1080 lei; „4” 1000 lei; „5” 980 lei; „6” 900 lei.  
 Tărâțe: 385 lei.  
 Seminte de dovleac: 690 lei.  
 Seminte de floarea soarelui: 540 lei

## Programul adunării

### generale a »Astrei«

Adunarea se va ține în Abrud în zilele de 10-11 Septembrie 1938, sub înaltul patronaj ai M. S. Regelui Carol II

In prezenta adunării 9 Septembrie:

Ora 17: Sedința președinților de des-

părțăminte cu următoarele referate:

1. Problema minieră a Munților Apuseni Raportor d. Ioan Popa Zlatna.

2. Problema economică a Munților Apuseni. Raportor d. prof. Sefta Cluj.

3. Capitalul om din Munții Apuseni. Raportori dnii Dr. P. Râmnoanța și M. Benic Cluj

4. Problema școlară în Munții Apuseni raportor dl prof. Ioan Micu A. Iud.

Sâmbătă 10 Septembrie 1938: Ora

9: Serviciul divin în bisericile românești din Abrud. Ora II. Sedința I-a festivă cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.

2. Soluțul autorităților și societăților culturale.

3. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al Adunării generale.

4. Inscrierea delegaților prezenți ai despărțămintelor.

5. Prezentarea raportului general al Comitetului central.

6. Alegerea comisiunilor pentru:

a) Examinarea raportului general.

b) Inscrierea de membri noi.

c) Examinarea propunerilor în-

trate în termen reglementar.

d) Intregirea Comitetului central.

e) Alegerea Comitetului de cenzori.

f) Modificarea pragmaticeii de ser-

viu și regulamentului fondului de pensiu-

ne a funcționarilor „Asociațiunii”.

Ora 14: Banchet.

Ora 16: Cortegiul etnografic (orga-

nizate de d. Ioan Popa repr. desp. Zlatna).

Ora 17.30 Manifestări ale Școlilor.

Ora 19: Sedința festivă a Secțiilor: Conferința d prof. S. Dragomir.

Ora 21.30: Serată artistică urmată de bal în stil românesc.

Duminică în Septembrie: Ora 10:

Sedința II-a cu următoarea ordine de

Societatea Hipică din Arad, reorganizată astfel cum am arătat într'un număr trecut al ziarului nostru, sub președinția dlui general Petre P. Georgescu; își inaugurează noua activitate printr'un mare concurs hipic, care se va desfășura în ziua de Duminică, 3 Iulie, pe hipodromul din cetate.

La acest concurs vor participa concurenți din alte orașe și numeroși ofițeri din garnizoana Arad, pe care publicul îi cunoaște bine.

La orele zece, vor avea loc probe

de dresaj, pe hipodromul Regimentului 1 Roșiori, din calea Aurel Vlaicu iar după masă, la orele 3, concursul împie se va desfășura pe hipodromul „General C. Bălăcescu”, din Cetate.

Programul concursului îl vom publica într'un număr viitor.

Societatea Hipică a instituit premii însemnate pentru concurenți, făcând deasemenea multe sacrificii pentru plata deplasărilor, bilete de intrare afișe, etc. astfel că publicul arădean este insistent rugat să binevoiască să participe la acest mare concurs.

## INEORMAȚIUNI

Măine fiind sărbătoarea Sf. Petru și Pavel, autoritățile publice cor fi închise, serviciul fiind reluat Joi, la orele 16.

Pe tot cuprinsul țării muncile agricole sunt în toi.

Se lucrează în seceratul grâului și la prășitul porumbului.

Inceputul săptămânii la bursa din Capitală a fost puțin animat. In compartimentul valcilor cu dobândă fixă s'au înregistrat pe alocuri mici plusuri. Sectorul acțiunilor slab.

Audiențele la d. ministru al economiei naționale vor fi suspendate între 1—15 Iulie, atât la Minister cât și la Banca Națională.

Zilele trecute s'a deschis strandul militar de pe malul stâng al Mureșului (Cetate).

Toți doritorii vor putea frecventa acest strand fie cu abonament de sezon sau cu bilet de intrare, ambele cu prețuri reduse.

Abonamentele se pot primi chiar la strand.

Tinerii premilitari universitari-scolari care nu au primit încă ordine de chemare pentru munca obștească să se prezinte de urgență la Subinspectoratul Preg. Premilitare, Bulvardul Regina Maria No. 7 Arad pentru a le primi.

Subinspectorul P. P. Arad. A. Mănuilă. Maior: Indescifrabil.

## O nouă viață se va începe pentru partași ținuturilor țării, prin noua lege administrativă

Prin noua areformă administrativă inițiată de d. Armand Călinescu ministrul Interneilor, ținuturile sunt chemate la o nouă viață. Prin lege administrativă se obține mult dorita descentralizare a serviciilor administrative fără un prejudiciu adus unității Statului. Ministerele vor fi decongestionate și atribuțiile respective vor fi trecute asupra ținuturilor conduse de guvernatori.

Intre centralismul excesiv și o deconcentralizare utopică și nemăsurată care nu ar cadra cu necesitățile unui Staț modern, s'a ajuns la o linie medie, care ține socoteală de nevoile locale și de unitatea de comandă a Statului.

Politicianismul partidelor reușește să dezorganizeze aparatul administrativ prin așa zisul mit al „centrului”. La „centru” se puneau la cale marșurile și micile combinații. Cu investitură dela „centru” se edudau responsabilitățile și se comiteau samavolnicile nedreptăți ori josițiile tuturor răz bunărilor. In vechiul regim se obțineau toate drepturile pentru clica respectivă și nici o răspundere.

Noua îndrumare creiază un cadru atât pentru drepturile cât și pentru răspunderile conducătorilor investiți cu o parcelă mai mare ori mai mică de suveranitate. Funcționarul este delegat al națiunii, care rezolvă problemele de resort, angajându-se în treaga responsabilitate. Nu se mai pune la adăpostul anonimului și nici nu se mai poate retrage în tranșeele inamovibilității.

Legea administrativă oferă posibilitate unei eflorescente a personalităților date cu vocația conducerii și construcției. Meșterul Manole nu se va mai izbi iubirea pe altarul blestemat al sectarismului de partid și nici nu va mai fi stânjenit de lanțurile biurocrației.

Ținuturile vor fi șantierele de lucru al energiilor creatoare locale după un plan general de muncă al Statului unitar.

### Farmacii de serviciu

Miercuri, 29 Iunie 1938

CETATE: Salvator, B-dul Regele Ferdinand, tel. 427.

FABRICA: Löw, Str. 3 August, tel. 2225 și Meiszner, Piața Petru Maior, tel. 1225.

ELISABETIN: Cristea, Piața Lahovary tel. 862.

IOSEFIN: Crăciun, Piața General Dragalina, tel. 1865.

Farmacile: E. Panajath, din Fratelelia și Kövarv-Chiareanul, din Mehala, au serviciu permanent.

ARAD

Danciu, Piața Mihai Viteazul.

Vojtek, B-dul Regina Maria.

Berger, str. G-ral Coandă.

Bernath, lângă Gara c. f. r.

Cu autorizația autorităților am scos  
 secția mașinilor agricole în vânzare totată ieftină  
**FRANCISC MAGYARI**  
 Arad, Strada V. Goldiș 5  
 Mare magazin de articole tehnice, instalații de lăptării, apicultură etc.

# Timișoara — în pragul unei mari transformări

Capitala Banatului va avea — după București — cea mai mare centrală telefonică din țară — O rețea de cca. 60.000 m. cabluri împânzește orașul, asigurând industriașilor, comercianților și liber profesioniștilor cea mai rapidă legătură telefonică cu toate punctele de pe glob

Campania intensă făcută de Societatea anonimă română de telefoane cu ozia automatizării serviciului telefonic la Timișoara nu-l deloc exagerată. Prea modestă chiar pentru că de fapt societatea, prin reprezentanții săi, n'a putut decât să informeze publicul de avantajile ce i le oferă telefonul și celelalte avantaje făcute de ea tuturor acelor care doresc să se fiină la cu ritmul vremii, utilizând tot ce le poate oferi știința în materie de civili-  
tate.

Mai e nevoie, oare, să arătăm utilitatea telefonului? Și deasemeni mai e nevoie să subliniim diferența dintre serviciul manual și cel automat? Câți oameni au economisit timp și bani, scăpând de griji și neliniști cu ajutorul telefonului și, deasemeni, câți nu și-au sdruncinat nervii tot din cauza telefonului, mai ales din cauza defecțiunilor lui — ale celui cu serviciu manual?

De aceea automatizarea serviciului telefonic la Timișoara înseamnă înău-  
rarea unui ritm nou în viața orașului, un element în plus confortului, o  
mare nouă sădită în grădina civilizației...

## Când au început și cum au fost executate lucrările de automatizare

Lucrările au fost începute în toamna  
anului 1936, din cauză că municipiul ho-  
mise pavarea unor străzi în centrul  
orașului, — pavaje cari nu putea fi  
pavate mai târziu cu punerea cabluri-  
lor.

Atunci s'a executat amplificarea și  
capatarea canalizării subterane pe  
străzile Eugen de Savoia și Mărășești.

Chiar înainte de aceasta, în anul  
1934, dezvoltându-se cartierul Elisabetin  
rețeaua existentă fiind insuficientă,  
au instalat 4000 m. cabluri subterane și  
derivate, având capacitatea între 404 și  
1200 perechi de fire. Aceste cabluri au  
fost în așa fel instalate și dimensiona-  
te încât se poată fi utilizate la automa-  
tizare fără nici o altă schimbare.

Proiectul lucrărilor s'a început în 1937,  
când s'a făcut toată canalizarea subte-  
rană, care numără azi 110 secții de con-  
ductivitate, având între 4 și 23 con-  
ducte în așa fel dispuse, că în fiecare  
metru ele se poate trage câte un cablu cu  
posibilitatea de a deservi 1200 abonați.  
Aceste 110 secții au între ele o distan-  
ță medie de aproximativ 90 m., lungi-  
mea totală a canalizării principale  
fiind de cca. 10.000 m., la care se adau-  
ă derivațiile secundare de cca. 5000  
metri.

### 60.000 m. DE CABLURI

Cablurile instalate au capacități di-  
verse. Astfel a fost instalat cablu sub-  
teran de 1200 perechi de fire în lungi-  
mea de cca. 7000 m. Cablu de 600 pere-  
chi cca. 4000 m., cablu de 200 perechi  
cca. 4000 m. și alte diferite cabluri sub-  
terane și derivații exterioare în lungi-  
mea de 5000 m.

În afară de acestea, s'au pus cabluri  
derivate și instalații pe clădiri, dela 400  
la 51 perechi, în lungime de cca.  
40.000 m.

În total deci, lungimea cablurilor e  
de aproximativ 60.000 m.

### CENTRALA AUTOMATĂ

Centrala automată are cea mai per-  
fecționată instalație modernă.

Edificiul are două etaje și subsol,  
fiind împărțit într'un mod foarte chib-  
zuit. Haiul e mare și elegant, cu 6 cabi-  
ne ptu convorbiri în oraș, interurbane  
și internaționale. Centrala automată ur-  
bană se află la primul etaj, iar la etajul  
al doilea se găsește sala cu aparatele  
de înaltă frecvență și sala bateriilor de  
cumulatori.

Ținem să precizăm că edificiul a fost  
prevăzută și cu un adăpost împotriva  
atacurilor cu gaze, cum de altfel sunt  
obligate să aibă toate clădirile noi,  
pentru a spulbera svonurile tenden-

țioase ce s'au colportat pe seama ace-  
stui lucru.

Cea mai mare parte din aparate sunt  
instalate, în perfectă stare de funcțio-  
nare. Peste două săptămâni, centrala va  
fi pusă să funcționeze, pe secții, pentru  
a se face ultimele verificări și școala  
abonaților.

Legătura centralei cu rețeaua se face  
prin cinci cabluri de câte 1200 perechi  
de fire, pentru abonați, deci cu capaci-  
tate momentană de a putea aduce la

## Mai este nevoie de ceva...

Așadar, către sfârșitul lunii, fiecare  
cetățean al Timișorilor — chiar și acel ce  
n'au telefon — va putea să se convin-  
gă cât de mare este diferența între  
serviciul telefonic manual și cel auto-  
matizat.

Pentru a nu se convinge, însă, și de o  
altă diferență neplăcută, aceea dintre  
poșta centrală și centrala telefo-  
nică — e necesar ca organele muni-  
cipale să dispună pavarea porțiunii de  
stradă ce duce spre centrala automată  
din B-dul Regele Ferdinand, deoarece  
pe vreme ploioasă hârloapele de acum  
vor fi pline de apă și noroi, împede-  
când accesul publicului la centrală.  
Sperăm însă că inaugurarea centralei

centrală 6000 circuite și fiind suscepti-  
bilă la o amplificare, fără lucrări prea  
grele, până la 18.000 circuite.

Echipamentul centralei automate este  
instalat actualmente pentru 3600 nume-  
re, cu posibilitate de a fi mărit până la  
10.000 numere.

În afară de acestea sunt introduse în  
centrală interurbană patru cabluri spe-  
ciale, cari sunt racordate la instalați-  
unea de înaltă frecvență, având 70 cir-  
cuite interurbane. Aceste circuite lea-  
gă Timișoara cu tot globul pământesc.

Studiile și planurile necesare automa-  
tizării Timișorilor au fost făcute de dl in-  
giner Sergiu von Ern, iar execuția lucră-  
rilor de canalizare și instalare a cablu-  
rilor, precum și lucrările exterioare au  
fost conduse de dl inspector Bardera.  
Cu această ocaziune ținem să subliniem,  
cu toată satisfacțiunea, că dl ing. Ser-  
giu von Ern și-a făcut studiile la Școala  
Politehnică din Timișoara și nu putem  
decât să ne mândrim cu faptul că, în  
orașul unde și-a însușit cunoștințele  
tehnice, d-sa vine — numai după câl-  
va ani — să contribuie la înfăptuirea  
unei adevărate opere.

automate va coincide cu recepționarea  
străzii...

## Conferința Uniunii internaționale a orașelor și institutului internațional de științe administrative

La conferință participă și d. general  
Rodrig Modreanu, primarul Timișorilor

Măine, Miercuri sosesc în Capitală  
delegații străini reprezentând 15 țări  
participante la conferința biroului  
permanent al Uniunii internaționale a  
orașelor și institutului internațional

de științe administrative, care se ține  
la București între 29 Iunie și 3 Iulie.  
Delegațiile cari reprezintă: Anglia,  
Belgia, Bulgaria, Cehoslovacia, Estoa-  
nia, Elveția, Franța, Germania, Gre-  
cia, Lituania, Polonia, St. Unite, Tur-  
cia și Ungaria. Ii se va face o primire  
oficială, în cadrul unei recepții, la  
care vor vorbi d-nii Armand Călines-  
cu, ministrul de interne, primarul  
municipiului și alții.

Marti 28 Iunie a. e. la orele 12.30,  
d. general Rodrig Modreanu, prima-  
rul municipiului Timișoara a plecat  
la București spre a participa la con-  
ferință.

La această conferință se va expune  
rolul puterilor publice în protecția  
sanitară a individului.

Atribuțiile dlui primar, în toată ab-  
sența dsale trec asupra dlui dr. Ion  
Tenchea, ajutor de primar.

## Grav accident de tramvai

În seara zilei de 27 Iunie a. e. pe  
Calea Sagului, în dreptul Vămii, lo-  
cutorul Nicolae Polekov, din Frate-  
lia, strada 19 Nr. 20, a fost lovit de  
tramvaiul Nr. 31 de pe linia 5-a, provo-  
cându-i-se grave leziuni corporale.

„Salvarea” chemată în grabă, a  
transportat victima la sanatoriu „Be-  
ga”, unde se află internată.


S'a deschis o anchetă spre a se sta-  
bii cauzele accidentului.

## Timișoreni!

### Plătind Lei

# 350

## abonamentul

Anticipat pe o lună,  
Societatea de telefoane  
vă instalează imediat telefonul automat  
la locuința D-vs. 

# Depozitarii de lemne din Timișoara se dedau la specula cea mai nerușinată

In comparație cu prețurile de anul trecut vagonul de 10.000 kgr. s'a scumpit cu 3.000 lei

Am mai scris recent în coloanele ziarului nostru despre specula la care se dedau comercianții de lemne din Timișoara și reveniam acum spre a face loc interesantelor comunicări datorate unora dintre cititorii noștri, care ne-au înfățișat situația disproporțio-

nată — prin nimic justificată — între starea de lucruri din anul trecut și cea actuală.

In această direcție, cifrele riguroase exacte ce vom servi mai jos sunt edificatoare, luând cu prisosință locul oricărui alt comentariu.

tecate se vând cu 95—100 lei sută de kilograme.

## PRECISARILE LEGII CONTRA SPECULEI

Legea contra speculei și ultimele dispoziții ale Ministerului economiei naționale, sunt clare:

Toți negustorii, comercianții și industriașii sunt datori să marcheze și să afișeze — vizibil — pe toate mărfurile și articolele de vânzare, prețurile respective.

La majoritatea magazinelor și la celei unui din depozitele de lemne de foc din Timișoara, aceste prețuri nu sunt afișate.

Publicul consumator ne reclamă zilnic intervenția, rugându-ne să atragem atențiunea organelor competente, spre a lua de urgență măsurile necesare înfrângerii speculei și la alimentele de primă necesitate, ca: legume, fructe, zarzavaturi cari, încă se vând cu prețuri fantastice pe pietele din Timișoara.

## Fluctuația prețurilor în decurs de un an

Deși lemnele consumate în localitate se aduc din regiunea păduroasă a

Caransebeșului, din Căvădja, sau din alte centre apropiate de Timișoara, în primăvara anului trecut lemnele de foc s'au vândut în orașul nostru cu 4200—4500 lei vagonul aduse la domiciliu, după ce în iarna trecută, vagonul ajunsese până la 5600 lei, cel mai ridicat preț, perceput la Timișoara și 5800 lei vagonul la Frateia și celelalte cartiere marginase.

In primăvara anului curent, ea și în prezent, prețurile s'au ridicat uimitor, ajungând până la 7000—7500 lei vagonul, iar în detaliu tăiate și spân-

## Conferirea diplomei de avocat definitiv d-lui Titus Gr. Ionescu din Timișoara

In baza deciziei Nr. 2864/1938 a baroului avocaților din județul Timiș-Torontal, Uniunea avocaților din România a conferit d-lui Titus Gr. Ionescu tânăru dar apreciatul slujitor al barei bănățene, titlul de avocat definitiv.

Marti dimineața, 28 Iunie 1938, la orele 10, în fața Curții de Apel, secția II-a sub președenția d-lui consilier Călinescu, procuror general fiind dl. dr. Eugen Pop, iar din partea baroului, făcând parte dl. consilier Doboșan, noul avocat definitiv în Timișoara, dl. Titus Gr. Ionescu, a depus legiutul jurământ. Stagiul legal, dl. Titus Gr. Ionescu și l-a făcut în biroul d-lui Adrian C. Brudaru, predecanul baroului din Timișoara.

## Alte chestiuni la fel de grave

Tot așa peștele, prin prețurile ce se pretind pe el, este inabordabil pentru populația locală cu venituri modeste, și în special pentru funcționarii mijloccii și pentru pensionarii civili și militari și familiile acestora de multe ori dintre cele mai numeroase.

Dar ceea ce e mai scandalos, este

faptul că la negustorii acestui aliment nu există cântare, peștele vânzându-se cu bucată și prețurile variind după cum e de ușor de înșelat clientul și de în măsură — reală sau aparentă — să achite un preț mai exagerat.

Dece nu sunt obligați acești negustori să vândă cu pilogramul peștele? Prețurile dece nu sunt marcate pe etichete speciale și vizibil afișate?

Și azi, în plin sezon, cartofii, spanacul, măzarea boabe, fasolele verzi și altele, dece se mai vând cu prețuri exagerate și numai cu grămada, nu cântărite cum prevede legea?

## Preluarea controlului poliției din Timișoara de comandantul legiunii de jandarmi Timiș-Torontal

Luni la orele 12 a. m. a avut loc la chestura poliției municipiului Timișoara solemnitatea preluării controlului poliției de către comandantul legiunii jandarmilor din județul Timiș-Torontal, d. Maior Ionescu, fiind de față întreg personalul polițienesc, în frunte cu d. chestor Ovidiu Gritta.

La această solemnitate au mai participat și d. colonel George Praporgescu, prefectul județului și d. colonel

Geormăneanu, titularul inspectoratului local de jandarmi.

In cadrul acestei festivități solene a luat cuvântul d. chestor Ovidiu Gritta, exprimându-și profundul respect față de M. S. Reșele, față de Șară și față de noul comandant de control al poliției din Timișoara, d. maior Ionescu.

Comandantul legiunii de jandarmi Timiș-Torontal a răspuns în câteva cuvinte bine simțite, după care solemnitatea a luat sfârșit.

## Școlile primare nu pot purta numele unor persoane în viață

BUCUREȘTI, 28. — Consiliul de miniștri a aprobat un jurnal prin care școlile primare nu pot purta numele unor persoane în viață. Se face excepție cu numele familiilor domnitoare și ale persoanelor care au ridicat școlile pe

cheltuiala lor. In termen de trei luni dela publicarea în Monitorul Oficial al acestui jurnal, toate școlile primare de stat din țară se vor conforma dispozițiilor acestui jurnal.

## Ultima ședință a premilitarilor din Timișoara

Subinspectoratul P. P. al municipiului Timișoara, prin energicul său comandant, d. maior Ilie Brădăceanu, aduce la cunoștința celor interesați că în dimineața zilei de 29 Iunie a. e. (Sf. Petru și Pavel) se ține ultima ședință premilitară din acest an de instrucție.

Domnii proprietari și directori ai

fabricilor și tuturilor întreprinderilor din Timișoara, precum și toți patronii din localitate sunt obligați a trimite la instrucție pe orice tânăr din serviciul lor.

Cei ce nu se vor conforma, vor suferi consecințele legii și dispozițiilor ordinelor în vigoare.

## FAPTE-DIVERSE

Chestionarele statistice. Toți rasișii patroni sunt rugați să încheie de urgență — completate — chestionarele statistice, trimise lor de primăria municipiului Timișoara, pentru se expune sancțiunilor.

Audiențele publice în primăria Timișoara pentru ziua de Vineri 1 Iulie sunt suspendate, d. General I. Modreanu, primarul municipiului plecat la București.

Tentativă de otrăvire. Femeia Neumann din str. Gării Nr. 6 a băut sodă caustică cu scopul de a se cide.

„Salvarea” a transportato la Timișoara.

An conturbat liniștea publică noaptea de 27 spre 28 Iunie a. e. neluând 1,45 locuitorii Ioan Bulze Florea, Heteșan, Ioan și pleatul Rafael Popescu, s'au lăsat turbând un scandal grav și turbând liniștea publică, în compania de pompieri din Timișoara.

Li s'au întocmit cuvenitele acțiuni de dare în judecată.

Dormea în vagoane. In seara de 27 Iunie a. e. la orele 23 a fost în poliției gării Timișoara—, Do Elena” tânărul Nicolae Mircea a fost găsit dormind în vagoane.

I s-au dresat acte de vagabundă fiind înaintați chestorii poliției municipale, spre cele legale.

ARAD

Noul conducător al poliției Arad conformitate cu recentul decret prin care chesturile de poliție de primărie au trecut sub comanda comandantilor legiunilor de jandarmi. cap. Marin Ionescu, comandant legiunii de jandarmi din localitatea Arad a preluat azi conducerea efectivă a poliției de către d. căpitan Ion Căpitan.

Noul titular al Cabinetului I de instrucție. In urma repartizării a fost înlocuit de d. dr. Marcea Hutușcău, titularul cabinetului I de instrucție, trecut judecător de ședință la Arad, iar în locul d-sale, a fost de d. dr. Petre Ionescu, titularul cabinetului I de instrucție.

Nu se mai dau permise de frontieră. Prefectura județului Timișoara a dat dispoziție prin care face cunoscut că în viitor nu se mai eliberează permise pentru trecerea frontierei și că lucrul acesta se va putea face cu pasaportul obișnuit.

## Trei cetățeni români și-au pierdut cetățenia

Unul din ei este un fost diplomat

BUCUREȘTI, 28. — In baza prevederilor legale a fost semnat ieri un jurnal la Consiliul de miniștri, prin care trei cetățeni și-au pierdut cetățenia română. „Timpul” apărut azi în Capitală scrie că cele trei persoane vizate sunt Schachmann, fost atașat de presă la Paris și Drăgulănescu.

Al treilea ar fi fost un diplomat lipsite de câțiva timp din țară.

## Un copil a dat foc unui sat din jud. Cluj

CLUJ, 28. — Ieri la orele 12, un copil jucându-se cu cărbunii aprinși a dat foc satului Morlata din Cluj, situat la 60 km. de Cluj și la 7 km. de Huedin. Focul a mistuit 18 case și 25 grajduri.

Copilul, de numai 4 ani, al locului Gh. Harilton, care a dat foc satului, a fost scos din flăcări — cu sacrificii — de către un străjer.

## Moștenitorul unei averi enorme a fost răpit de gangsteri

NEW-YORK, 28. (Rador.) — John Nedil Mac Cormick, în vârstă de 21 ani, fiul editorului Mac Cormick din Chicago și moștenitorul unei averi enorme a dispărut din ziua de 22 Iunie. Sunt indicii că tânărul Mac Cormick a fost răpit de gangsteri.